

ՏՈՒՆԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆԸ			
	Տրդ.	Վ.ցմս.	
Տեղական	250	125	Ս. Դ.
Սուրբա	300	150	« «
Արտասահման	100	50	Ֆր.
Ամերիկա	6	3	Տոլ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԼՈՒԿԵՐ

ՍՍԵՐԻԿԱ ԿԸ ՄԵՐՔԷ ՓՐԱՆՍԱԿԱՆ ՍՈՍՏԱՐԿՆԵՐԸ

Վախճաններ — Ամերիկեան պատուիրակութիւնը անդրադարձնելի դատած է ֆանտազիան պատուիրակութեան առաջարկութիւնը, պարտադրու կարգադրութեան մասին: Մը. Միլլոն յուշագիր մը յանձնած է Մը. Քայլոյի, որով կարգ մը առաջարկներ կը ներկայացնէ: Յիշատակաւորութիւնը պիտի պատասխանէ: Բարիք. (2). — Մաթէն. կը գրէ թէ, ֆրանսական պատուիրակութիւնը հետեւեալ առաջարկութիւնները քննարկելու համար Եւրոպայի իր բոլոր պարագրքեր՝ 3 միլիոն 340 միլիոն առարկա վճարումը տեղի ախտի ունենայ 62 տարուան պայմանաւանդով մը և այս միջոցը ախտի երկարաձգութիւնը երբ այդպէս պահանջէ ձեռնարկել վճարելու կարողութիւնը: Մ. Քայլոյ կ'առաջարկէ առաջին հինգ տարուան մէջ 25-ական տրիոն առարկա վճարել՝ յաջորդ հինգ տարիներուն՝ տարեկան 30-ական միլիոն, յաջորդ 10 տարիներուն՝ տարեկան 45 կամ 50 միլիոն, և մնացած 42 տարիներուն ալ յարաւճուն համեմատութեամբ մը միլիոն տարեկան 84 միլիոն:

ՄԻՋՍԻՅԱՆ ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՂՈՎ ՄԸ ՊԵՏԻ ԳՈՒՄԱՐՈՒԻ

Ժընէվ. (2). — Ազգերու Ընկերակցութիւնը բնորոշեց ֆրանսական առաջարկը՝ միջոցառելու եւրոպական խորհրդակցութիւն մը գումարելու մասին: Գերմանիա եւս պիտի մասնակցի խորհրդակցութիւնին:

ՍՈՒՍՈՒԼԻ ՎԵՃԸ ԿԸ ԿՆՃՈՈՏԻ

Ժընէվ. — Ուր. շտիպէն Էնկելսթրիմը հետ քանակութեան մէջ է Մը. Ամերիկայի կողմէ ներկայացուած պայմաններու մասին: Մը. Ամերիկայի Ժընէվին իր մեկնումը հետաձգած է սպասելով պատասխանի ստացման:

Ժընէվ. — Թուրքիոյ ալ իրենց կարգին կը բողոքեն «Պրիւսիա»-ի գիծին մէջ անգլիացիներու կողմէ ի գործ դրուած բարբարոսութեանը դէմ:

Է. Կիւրի. (2). — Անգլիացի սպաններու հրամանատարութեան՝ տակ զտնըւող տեղացիներ կ'ըսուի թէ կը քաշեն Սուլէյմանիէի վրայ:

ՃԵՊԷԼ ՏԻՐԶԻԻ ԱՊՍԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Դամասկոս. (2). — Զոր. կամընէն իր հրամանատարութիւնը Սուլէյման հաստատած է: Ան այսինքն պահակազօրքն ու զայն շնորհաւորեց իր ցոյց տուած հերոսական պայքարներով եւս համար Պահակազօրքը Դամասկոս պիտի փոխադրուի, կարելի եղածին չափ փութով: Տիրիքիները պահակաւ ուղղութեամբ ցրուած են: Դամասկոսի Դամասկոս, Միւսթիքի եւ Իւլմանիքը Զոր. Սարայի եւ Գիւնեյի եւ իրենց ռաբաթութիւնն ու հաւատարմութիւնը յայտնեցին:

ՓՐԱՆՔՈՒՄԱՆՈՒՓ ՊԱՏԵՐՍԱՍԸ ՄԱՐՔԷ ՄԷՋ

Մարթա. — Սպանիացիք գրաւած են Մարթաի թիւնը որ վեց քիլոմէթր հեռու է Անիոնէն, ուր կը գտնուի Ապաշէլ Բերիւի ընդհանուր սպայակոյտը:

Մարթա. — Մարթայի ստացուած հաղորդագրութիւն մը կ'ըսէ թէ Անիոն սէմայի չրփախն մէջ գործող սպանիական ոյժերուն նահանջը առանց միջադէպի տեղի ունեցած է: Թշնամին կուոյ զաշտին վրայ թռչած է 500 մետր եւ 300 գերի:

ԱՋԳԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ ՆՈՐ ՊԱՆԱՍ ՄԸ ՊԵՏԻ ՇԻՆԷ

Ժընէվ. — Ազգաժողովի Տնտեսական Յանձնաժողովը որոշեց ծախել պաշտօնական տեղեկները և նոր պաշտոն մը շինել: Մարդ որոշուեցաւ 11,700,000 ֆրանքով:

ՆՍԻՅԳԱՆ ԳՈՒԼԻՃ ՍԵՇ ՎՏԱՆԳԷ ՄԸ ԿԱՋԱՏԻ

Ուաշինկթըն. — Նախագահ Բուլիքը, որքով պաշտոն մը կատարած միջոցին փողոցին մէջ թիչ մնաց որ ինքնաշարժի մը տակ երթար: Ոստիկան մը աղաւթեց զինքը: Մեքենավարը ձերբակալուեցաւ:

ՖՐԱՆՍՈՒ ՕՐԱՆՏՈՐԴ ՄԸ ԱՐԳԵԼԵԻ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊ ՊՈԼՈՍՅ ՄԷՋ

Պ. իւս. — Ֆրանսացի ոչանաւորը Նոկ. որ ծրագրած էր գնալ թիւերան թռիչք մը կատարել և հոս հասած երկուշաբթի օր, անշարժութեան դատապարտուած է թրջական իշխանութեանց կողմէ: Շրջեց կը մերժեն արտօնել զինքը որ Մամսոնի, Սիւլապի և Աստանայի վրայէն թռիչք կատարէ:

ՔԱՅՈՑԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Նիւ-Եորք. (2). — Մ. Քայլոյ և Ֆրանսական պատուիրակութիւնը հոս հասան:

Նիւ-Եորք. (2). — Մ. Քայլոյ հետեւեալ յայտարարութիւնը քննարկելու համար Եւրոպայի իր բոլոր պարագրքեր՝ 3 միլիոն 340 միլիոն առարկա վճարումը տեղի ախտի ունենայ 62 տարուան պայմանաւանդով մը և այս միջոցը ախտի երկարաձգութիւնը երբ այդպէս պահանջէ ձեռնարկել վճարելու կարողութիւնը: Մ. Քայլոյ կ'առաջարկէ առաջին հինգ տարուան մէջ 25-ական տրիոն առարկա վճարել՝ յաջորդ հինգ տարիներուն՝ տարեկան 30-ական միլիոն, յաջորդ 10 տարիներուն՝ տարեկան 45 կամ 50 միլիոն, և մնացած 42 տարիներուն ալ յարաւճուն համեմատութեամբ մը միլիոն տարեկան 84 միլիոն:

Նիւ-Եորք. — Լրագրողները հարցում ուղղած ըլլալով Մ. Քայլոյի թէ՛ կը յուսան, որ Ֆրանսա պիտի կրնայ ձեռք ձգել այն անսակ պայմաններ որ արուեստը: Անգլիոյ, պատասխանած է. «Առաջընդ կը յուսամ»:

— Ամէն նշանները կը ցուցնեն որ Մուսուլի հարցը պիտի ենթարկուի Լաւէթ ատենին իրաւարարական վճռին:

Արտաքին պատճառը այս յետաձգումին, Թուրքիոյ վեհապետական իրաւունքը և Ազգաժողովի գաղափարական իրաւագրութեան համաձայնեցումը բաւարար չեն համարուիր:

ԴԱՄԱՍԿԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

(Սեփ. Թղթակց.)

1925—26 տարեշրջանի Ազգ. Երկու. վարժարանի հոգաբարձութիւնը կազմած են Տիւրք Յ. Դապաշէնեան Ա. պետ, Ա. Պապաշէնեան Ա. դպիր, Յ. Հապաշէնեան Դ. խորհրդակցներ Յ. Մաշանեան Ե. Հիւսէյնեան և Մ. Տ. Ստեփանեան, Նոր սնդամ մըն ալ պիտի միանայ:

Հոգաբարձութեան ներկայ կազմը, եթէ երբեք իր յառաջդրած գծերով յառաջանայ խիստ բաղաւաղի է որով իրականացուցած կըլլայ իր վրայ դրուած յոյսերը: Անդիէն իր գծած ուղին հանրութեան բոլորին սեփականացնելու համար թուցիկներ հրապարակուեցան, զոչաւորաբար հետեւեալ պարունակութեամբ:

Ա. — Զուտ տոհմային դատարարական խնամք պիտի տրուի:

Բ. Դպրոցական պայմանները մասնաւոր հոգածութեամբ պիտի բաւարարուին:

Դ. — Դպրոցին բարոյական ու կրթական մակարդակին՝ բարձրացման համար ջանք պիտի խնայուի:

Դ. — Ֆիզիքական դաստիարակութեան մասնաւոր ուշադրութիւն պիտի ընծայուի:

Ե. — Հայերէնին առնչութիւն, պետական լեզուներէն Ֆրանսերէնին և Կարեւորութեան պարագային Արաբերէնին դասական և բարձր ուսուցման ոյժ ու մղում պիտի տրուի:

Զ. — Նկատելով որ աշակերտութեան 80. 00 առկուած դպրոցէն ելելէն վերջ ստիպուած է կեանքի ասպարէզը երկու, իրեն պիտի տրուի այնպիսի գործնական դաստիարակութիւն մը, որով ան կարենայ ինքնաբաւ ըլլալ և յաջողիկ կեանքի գոյամարտին մէջ:

Է. — Դասաւանդութիւններն ալ աւելի արդիւնաւոր դարձնելու համար հարկ եղած գործընկերան պիտի ընտրուի պիտի մտքով զարգանան:

Ը. — Դպրոցը պիտի օժտուի ուսուցչական լաւագոյն կազմով մը՝ թուեալ պայմաններու տակ:

Ինչպէս կը տեսնեն, յարգելի ընթերցողները շատ լաւ յառաջադրութիւններ կան, որոնք գծուած են ու եթէ անոնք գործնականաբար Դամասկոսի Ազգ. վարժարանը ոչ միայն իր նախորդ տարիներուն պիտի զէն անցնի, այլ ընդհանրապէս հայ կեանքի մէջ խիստ եղակիորէն պիտի զբաւէ իր բարձրագոյն դիրքը:

Մենք հանրութեան ներկայացնելով կը մնանք անկասկածա գործնական այն քայլերու. որոնք պիտի արդարացնեն ներկայ Ուլմանեանին, իսկ եթէ անոնք թուղթի վրայ դատապարտուած են մնալ, այն ատեն բնականաբար թուեցիկ ընթերցողները, կոտեւու զէնք պիտի ընկնեն Հոգաբարձութեան հանդէպ, որոնք խոստացող բայց չգործադրողներ պիտի ճանչցուին:

Տեղւոյս հայ հառաքակութիւնն ալ մենք պարտականութիւն ընենք կատարելիք այս կարգին, զորովիք հանդիսանալով հոգաբարձութեան ամէն մի ձեռնարկին:

Այս նպատակին իրագործման համար Եւրոպայի հոգաբարձութեան կազմէ 19 Սեպտ. կիրակի կէս օրէ առաջ տեղւոյս մանկապարտէզի օրակին մէջ տեղի ունեցաւ լսարան մը: Ուր խօսեցան կըրթութեան և դաստիարակութեան բազմազան մանկապարտէզի վրայ, Ազգ. վարժարանի նախորդ տարուայ ընթերցողներէն Պ. Ս. Սեպտեան և Յ. Դապաշէնեան Պ. Ս. Սեպտեան այս տարի հրաւիրուած ըլլալով Նուսադէմի Արարատեան Վասպուրական որբանոցէն իր պաշտօնը ստանձնելու համար առկէ երեք օր առաջ մեկնեցաւ իր պաշտօնաւորներ, ներկայ առիթով ողջըթիւ և յաջողութիւն կը մաղթենք այս ներքին արարատեան հոգաբարձութեան:

Ազգ. Երկու. վարժարանի նախ մանկապարտէզը ապա նախադրարանը բացուեցաւ Սեպտ. կէսին սկսելով:

Նշելով վարժարանացուեցան յարանուանական, Պապ Մուսալլայի յարակալի մասեր, վարժարանները Անգլիայ տարի Այնթապի Հայր-Միտի Նախաձեռնութեամբ բացուած ապա օժանդակութեամբ կառավարուած «Կրթարար» վարժարանը, կը լսենք թէ՛ այս տարի չ'բացուելէ վատ, անոր չ'ուրջ բոլորւողները իրար կ'ամբաստանեն. . .

— Կիրիկեանայու ծանօթ Տ. Գրիգոր Ա. քնն. ներկարարան վաղճանեցաւ Սեպտ. 8ին:

— Տեղւոյս մէջ Հ. Մ. Ը. Մ. ի զօրաւոր Մահլու մը կաղմբու մատուցութեամբ երկու շաբաթէ ի վեր տեղս կը գտնուի Մարգիլ Պ. Լ. Արգարեան, որը հրաւէր տուաւ «Տարբերիկ և Այայծակ» Մարմնամարզական ֆութպոլի ակումբներուն, որպէսզի բոլորուն Հ. Մ. Ը. Մ. ի դրօշին ներքեւ, ուր արդէն կար Հ. Յ. Դաշնակցութեան Պատանկան Միութեան «Վահագն» ֆութպոլի խումբը:

Տաւրիկ և Կայծակ նկատելով որ Հ. Մ. Ը. Մ. ը Դաշնակցական դրօշը կը բող մըն է չ'մտնեցան, և սիրեցին չէզոք մնալ անշատաբար բարեկամական հոգին վրայ:

— Դաղաքի մէջ ծանօթ նկարիչ Պ. Ժան Միտակի նկարչականագէտը. որ տեղի կ'ունենայ, իսկպէս Դամասկոսի մէջ եղակի երեւոյթ մըն է: Մեր լսածին համաձայն Դամասկոսի մէջ առաջին անգամն է որ կը կայանայ սոյն նկարչական դէպքը և ուրախ ենք անով որ Հայ մըն է որ գեղարուեստաւորներուն ճաշակը հոգեցնող ներկայ ձեռնարկը հրապարակ բերուաւ Պ. Միտակը — Մարաշցի, կարծեմ Վենետիկեան մը — իր ներկայ ընթացքով ի յայտ կը բերէ ոչ միայն իր կարողութիւնը, այլ մեր ազգային բնածին ստեղծագործող անձանդին, որ ներկայ գաղթականական կեանքի մէջ ինքնիշխան անանգ մեծապէս ազդեւելու միջավայրի ու կեանքի պայմաններէն, մոխիրներէն ծնող փրկելի մը նման իր վերածնող գլուխը միշտ վեր կը ցցէ, « և չեմ մեռնիր » ըսելով, իսկ ասանկ ալ չ'աւականանալով Արեւելի մէջ քաղաքակրթութեան ջանքերը հանդիսանալով հանդերձ, անապատին կեանքին մէջ ալ Ուլման կը գտնայ:

Յիշեալ նկարիչը, միտք ունի նկարները — որոնք 50է աւելի են — վիճակահանութեան դնել ի նպաստ մեր բաղձալարօտ Ազգային պէտքերուն: Այս առթիւ կը շնորհաւորենք զինքը և յաջողութիւն կը մաղթենք:

Դամասկոս Մ. ԱՐԱՄԱՅԻՍ

ԶԱՀԼԷԻ ԿԵԱՆՔԸ (Սեփ. Թղթակց.)

Երեկ մենք յաջողութիւնով և փառաւոր հանդէսով տօնուեցաւ: Զահլէի նորակապոյց ժողպատական վարժարանի բացման հանդէսը: Պատարագէն անմիջապէս վերջ կազմուեցաւ Թաւրո մը որ յառաջացաւ խումբ երկուս բազմաթիւ զէպի շէնք: Թաւր խորհուրդի ատենապետը և քաղաքի իբրեւ հիւր գահաւոր Ներպատաւ Տեառ Բ. Պալքեանի խորհով կարգադրութեամբ զոք կը մնար վարժարանի դռնը, զոր բանալու համար առաջարկուեցաւ մասնակցել ներկաներուն սրտաբուղիս նուիրատուութիւնով: Դոյնացաւ ամիջապէս 27 ու. օր զոր բարձրացնելով բարեւեր ազգային: Տեառ Դաւիթ Սուլթանեան 30ր՝ բացաւ դռնը: Վարժարանի բացման արարողութեան նաեւ յաջողութիւն երկու հայկեր՝ բանախօսութիւններ, որոնք շնորհին մասնաւորապէս վարժարանի յառաջիկայ տարուան բնեկրկ կանոնաւորութիւնը: Խորհուրդի անդամ Սեպտ. 8-ին:

ԳՐԵՑ՝ ՀԱՅՐ—ԱՐԾԱԿ

ԵՒԵՕ, ԵԿԵԽ ՈՒՄԲԵՐԸ,

Ծրագիրը պատրաստած էր, և արդեն կէտօրի մօտ էր կրթ իր աշխատանոցէն դուրս ելլելով օհնեակէն դէպի օրսո՛ր բացօթի դուռը բանալով անկէ ներս կը մտնէր պատկառաղիւ կերպաբանքով մը, առաւելնէ իվեր սկսող զուարճութիւնը տակաւին կը շարունակէր Էլիինն նօրէն իր՝ Թիւթի պարովը կցմալլեցնելը աւագակներու լսուծքը, իսկ անշնչեան նուազը հանդարտօրէն ի՛կելեռէր՝ պարուհիին մարմնէն արագ կար դանդաղ շարժումներուն համեմատ,

== Մերելի՛ ընկերներ, մենք թուպե-
տե երկար ատենէ ի վեր կազմուած ըն-
կերութիւն մը չենք բայց այդ քիչ ժա-
մանակաշրջանին մէջ իսկ՝ շնորհիւ մեր
ճարպիկութեան և ծրագրերներուն կըր-
ցանք անուանի դառնայ, ու ծանօթա-
նալ բնակչութեան ամէն խաւերուն ,
ա՛յ ըւ դժգոյ մատենելով հարուստներու
սրտերը . մեր գործը յարատեօքէն և
հաւատարմաբար պիտի շարունակենք
ասիկ եօքն ալ՝ աստեղ զանդաղելու և
նախնք ընկրկումի, չէ որ կանքի որեւի
սպասարեղի մէջ ըլլայ այն պատուաւոր
թէ անապատիւ միակ աշխատանքն է որ

Բայց ինչ ընենք... պէտք է ազ-
րիւ է այդ իսկ պատճառ մը կը դառնայ
որ մենք մօտանք այն ամէնքը մէկդի
դնենք խղճի է զգացումներէ բղխած
մտածումները է դանք բռն մեր խըն-
դրոյն անշուշտ գիտէք որ քանի մը շա-
բաթէ իվեր էր որ մեր հետապնդման
առարկայ դարձած էր Բեքաթի վաճա-
ռական հայու իջլաւակը որ կը կոչուի
Շաւարշ :

Handwritten text in a cursive script, likely a signature or name, possibly reading "Johann Baptist Schuster" or similar.